

TAXONOMY OF POLITICO-MILITARY CRISES AND THE NEED TO IMPLEMENT A NATIONAL INTEGRATED SYSTEM OF CRISIS MANAGEMENT

Lt. col. drd. Gabriela Maria STOIAN

Lt. col. drd. Vasile ENE

ABSTRACT

Given the specific nature of the provision conflicts, the characteristics of crisis response operations and the need for cohesion forces, the North Atlantic Alliance will use the same command structure and the same procedures, so if Article 5-type operations and management situations type non article 5. They agreed on a set of measures to fulfill all tasks, including conflict prevention and crisis management. In this context, they developed a series of clashes between NATO members, to identify the best solutions for crisis management and identification of mechanisms by which each Member State to fulfill its management system crisis in the integrated system.

Conflictele militare sunt parte integrantă din evoluția societății umane aflate în strânsă legătură cu dinamica fenomenelor interdependente, cu aplicabilitate în aproape toate domeniile vieții și anume social, economic, politic, cultural, diplomatic, religios, militar și de altă natură.

Indiferent de domeniul de activitate, în fiecare organizație există preocupări legate de disfuncționalitățile care pot apărea în interiorul acesteia și care pot pune în pericol funcționarea și reputația de care se bucură. Acesta reprezintă principalul motiv pentru care a luat amploare studiul cauzelor, modul de apariție și de manifestare ale acestor perturbări, precum și a consecințelor acestora.

Mediul de securitate global și actual reclamă prin complexitatea fenomenelor și proceselor ce se derulează, uneori cu rapiditate excesivă, o abordare sistemică și pragmatică, într-un cadru firesc, relațional. Un sistem funcționează, de regulă, într-un spațiu geografic, în condiții dinamice determinate și adaptate în timp. Totodată, în cadrul sistemului pot exista mai multe subsisteme care se

organizează pe criterii diferite cum ar fi: geografic, social, politic, economic, diplomatic, istoric, religios, etnic etc.

Sistemul poate afecta relațiile internaționale, naționale ale unuia sau mai multor categorii socio-profesionale dintr-o națiune. Pentru început este necesar să delimităm sistemul care include conflictul, criza la nivel interstatal și să-l definim „**criză internațională**” și subsistemul care cuprinde tensiunea, conflictul, criza în interiorul unei țări, și aici putem include națiunea în ansamblul ei, sau numai un segment al acesteia. Vom încerca să delimităm din punct de vedere conceptual criza, să identificăm tipurile de crize ce pot apărea, precum și fazele ciclice ale acestora. De asemenea, vom aborda studiul cauzelor generatoare de situații tensionate ce pot determina apariția unei crize, a măsurilor de prevenire a crizelor și vom dezvolta problematica impusă de gestionarea crizelor în ansamblul lor.

Delimitări conceptuale

Termenul de criză, în opinia noastră, a suferit o serie de transformări/modificări datorită folosirii cu ușurință a acestuia în diverse domenii, mergând aproape până la demonetizare. Astfel, psihologia, sociologia, medicina, diplomația, relațiile internaționale acordă semnificații diferite conceptului „**criză**”. Abordări despre crize economice, crize sociale, crize politice, criză în procesul de evoluție al unei boli etc, sunt menite să surprindă evenimentele și acțiunile care afectează mediul normal de viață, relevând practic, unul și același lucru: „**starea de anormalitate**”.

Constatăm că în ultimul timp s-au publicat tot mai multe concepte în literatura de specialitate precum „**managementul situațiilor de criză**” sau „**gestionarea crizelor**”, care sugerează o preocupare constantă de unire a eforturilor în scopul lichidării conflictelor, indiferent de tipul acestora, de locul și modul de manifestare, abordarea complexă și detaliată a situațiilor care le generează. În acest context, putem remarca accentul deosebit ce se pune pe modalitățile concrete de soluționare a crizei.

Aproape în orice domeniu al activității umane există un interes declarat pentru analiza, înțelegerea și definirea disfuncționalităților care pot apărea și, de aceea, organizațiile de toate tipurile adoptă măsuri de studiere a cauzelor, modalităților de apariție – manifestare a acestora și consecințele lor.

Conflictologia, ca disciplină de studiu, abordează conflictul ca pe un fenomen firesc, inerent interacțiunii sociale, generat de diversitatea oamenilor și de unicitatea fiecărui individ. În acest context, conflictul este văzut nu numai ca o disfuncționalitate, dar și ca o oportunitate de a înlătura deficiențele, de a repara greșelile și de a genera un caracter funcțional, îndeplinind astfel un important rol stimulator, dinamizator al acțiunii și gândirii.

Principalele tipuri de conflicte sunt: incidentul, dezacordul, neînțelegerea, tensiunea și criza. Analizând fiecare din aceste tipuri de conflicte în parte, vom observa că ele se află într-o strânsă interacțiune, o dinamică sugestivă, având ca formă finală criza. Astfel, criza poate fi percepută ca un simptom extrem de evident, datorită faptului că ea relevă conflictul deschis, definit prin confruntare și violență.

Din punct de vedere sociologic, criza este asimilată tuturor fenomenelor necunoscute, ce pot descumpăni societatea și starea de normalitate a acesteia. Criza este definită ca „o perioadă în dinamica unui sistem, caracterizată prin acumularea accentuată a dificultăților, izbucnirea conflictuală a tensiunilor, fapt ce face dificilă funcționarea normală, declanșându-se puternice presiuni spre schimbare.”¹⁸³ Remarcăm în această definiție aspectul de violență al crizei, situat la nivelul simbolic al unui sistem organizațional.

Criza mai este definită ca un „eveniment, acuzație, dezvăluire, sau set de probleme interne și externe care amenință integritatea, reputația sau existența unui individ sau organizații.”¹⁸⁴ Putem opina că o criză desemnează o amenințare la adresa existenței organizaționale, relevantă prin amploarea modificărilor ce pot să apară și care pot determina schimbări profunde, care nu pot fi anticipate cu ușurință, într-o fază inițială.

Din perspectiva teoriei militare criza poate fi abordată ca o etapă intermediară între starea de pace și starea de război sau „rezultatul acumulării în timp a unor procese dezorganizate și al generării proceselor sociale perverse, care destructurează sau rup procesele între cele trei funcții ale națiunii și produc tensiuni și conflicte sociale”¹⁸⁵

În doctrina Armatei României, criza este definită ca fiind „apariția bruscă și neprevăzută a unui eveniment important la nivel internațional, regional, național sau local, prin care sunt amenințate suveranitatea națională, independența și unitatea statului român, integritatea teritorială și democrația constituțională, mediul înconjurător și obligațiile asumate de România prin tratate internaționale, pentru a cărui înlăturare nu se mai poate acționa prin măsurile obișnuite ale statului.”¹⁸⁶

Din perspectiva doctrinei NATO criza este definită ca fiind „o serie de evenimente derulate cu rapiditate, care sporesc substanțial, peste nivelul normal, impactul forțelor destabilizatoare asupra sistemului general (și a subsistemelor acestuia) și care amplifică posibilitatea izbucnirii violențelor în sistem.”¹⁸⁷

Conflictele ce au loc pe plan internațional sunt apreciate de către unii autori drept crize.¹⁸⁸ Analiza contextului în care se produc, aprecierea dinamicii riscurilor și amenințărilor, prăbușirea unor sisteme politice, economice sau de securitate, delimitarea nivelului contradicțiilor interne, zonale sau regionale, dezechilibre tehnico - științifice, politice, culturale sunt indicatori de evaluare și recunoaștere a crizelor.

¹⁸³ Dicționar de sociologie, Editura Babel, București, 1993, p.145

¹⁸⁴ Barry McLonglin, *Risk and Crisis Communication*, McLonglin Multimedia Publishing Ltd., Ottawa, Canada, 1996, p.10

¹⁸⁵ Teodor Repciuc, *Situațiile de criză și gestionarea lor în noul context politic și strategic european. Orientări teoretice și operaționale în doctrina militară de apărare a României*, Revista Română de Studii Internaționale, vol.XXVII nr. 1-2 (123-134), 1993, p.7

¹⁸⁶ Doctrina Armatei României, București, 2007, p.25

¹⁸⁷ Generic crisis management handbook, NACC/PfP (COEC) D (97)2

¹⁸⁸ Cf. Conf. Univ. Dr. Ion Chiciudean, Valeriu Țoneș, *Gestionarea crizelor de imagine*, SNSPA, Editura Comunicare.ro, 2002, p.32

O criză în contextul relațiilor internaționale, poate fi identificată după următoarele aspecte și fenomene: existența sau apariția unei dispute și/sau conflict între doi sau mai mulți actori (state, grupări de state, organisme și organizații nonstatale etc.); decelarea faptului că actorii implicați adoptă poziții tranșante pe plan intern și internațional, enunțând că vor apela la mijloace de forță în scopul atingerii propriilor interese; elemente de compatibilitate sau incompatibilitate între strategiile și acțiunile adoptate.

Cu certitudine că, după identificare, se vor derula etape de negocieri, medieri, compromisuri cu scopul declarat de a dezamorsa situația creată și de a crea cadrul optim pentru revenirea la o stare de normalitate. În situația în care actorii epuizează toate caile de dialog, urmează inevitabil suspendarea acestuia și ratarea compromisului. Acesta este momentul în care se apelează la toate mijloacele de putere, iar aplicarea într-o manieră coercitivă a acestora, vizează atât apărarea intereselor și obiectivelor inițiale, cât și realizarea lor în detrimentul adversarului.

Putem aprecia astfel, că acest curs al evenimentelor reprezintă calea care duce la **conflict**, iar folosirea mijloacelor de putere reprezintă indicatorul esențial pentru identificarea crizei. Folosirea în acest context, de către una din părți, a mijloacelor de putere militară pentru amenințarea adversarului sau agresarea directă a acestuia, dă naștere **conflictului armat**. Fără îndoială, definirea situațiilor în care apare și se manifestă o criză poate căpăta noi valențe din perspectiva prezentului context, al efectelor globalizării, al acțiunii entităților economice, financiare, culturale, religioase etc.

În opinia noastră, fără a emite pretenția unei definiții complete, apreciem **criza** ca fiind *o apariție bruscă și neprevăzută a unui eveniment important la nivel internațional, regional, național sau local, prin care sunt amenințate valorile tradiționale ale individului și ale statului, integritatea teritorială și democrația constituțională, mediul înconjurător și obligațiile asumate prin tratate internaționale și care, necesită măsuri concrete, urgente și coerente pentru a readuce situația la starea de normalitate.*

Este foarte adevărat că în decursul timpului, crizele au apărut și s-au manifestat diferit și diferențiat, în funcție de multitudinea factorilor stimulatori. Vom încerca să enunțăm o clasificare a tipurilor de crize și să identificăm domeniile în care acestea pot apărea. Astfel, după tipul de soluții și modul de dezvoltare putem remarca **crizele de dezvoltare, crizele de competență și crizele de legitimitate**. Referindu-ne la mediul în care se manifestă crizele, acestea se clasifică în **crize interne și crize externe**. Domeniul în care apare criza este definit de **crize politice, crize economice, crize de imagine, crize ideologice**. Dacă analizăm crizele după nivelul la care se manifestă vom identifica **crize locale, crize naționale, crize zonale, crize continentale, crize mondiale**. Cu certitudine că, un criteriu de clasificare este factorul timp, în sensul necesității rezolvării acesteia. Astfel, după urgența rezolvării putem discuta de **crize imediate, crize urgente și crize susținute**.

Crizele pot fi mai mult sau mai puțin intense, violente, latente, desfășurate pe perioade de timp diferite. Acest lucru poate fi apreciat în funcție de o serie de

elemente și anume: poziția actorilor și/sau sistemelor aflate în criză; schimbările survenite în zonele de influență și centrele de putere; modificarea numărului părților aflate în conflict, schimbări de regimuri politice, alianțe, relații etc.

De regulă, crizele se derulează și caracterizează printr-o serie de faze care se pot derula succesiv, îmbrăcând diferite forme de manifestare. După unele studii, criza poate începe cu un stadiu ce poate fi denumit ca starea de **PACE**, în care tensiunile între actori sunt latente sau puțin vizibile, generând o stare ce o putem aprecia ca rutină¹⁸⁹.

Stadiul următor este cel de **NEÎNȚELEGERI**, în care remarcăm existența unei amenințări directe îndreptate către un obiectiv considerat prioritar, moment în care se determină motivele crizei și planificarea reacției.

Următorul stadiu este apreciat ca fiind stadiul **CONFRUNTĂRII**, în care apare probabilitatea și posibilitatea executării de acțiuni violente de către actorii aflați în conflict, desfășurarea de aplicații militare cu caracter vădit agresiv, dislocări și redislocări de forțe și mijloace și declarații ultimative.

Ulterior, evoluția crizei va fi caracterizată de o scădere în intensitate, intrând în stadiul de **REGRES**, stadiu care poate aduce ameliorări situației, forțele pot fi dezangajate sau scoase din situație și pot fi reluate negocierile pentru pace. Starea de finalitate este definită de un nivel relativ redus al crizei, numit generic **NOUA STABILITATE**, prin care se trasează proiecte de stabilitate acceptate de comun acord de actorii implicați.

După cum putem remarca, fazele unei crize sunt abordate într-o succesiune logică a desfășurării evenimentelor, plecând de la debutul acesteia, continuând cu escaladarea până într-un punct culminant și urmată de faza destinderii și a reconcilierii.

În opinia noastră, respectarea algoritmului derulării fazelor reprezintă un proces ciclic, diferențele fiind date de perioadele de timp, de durată, a acestora, precum și de intensitatea acțiunilor specifice fiecărei faze. De asemenea, considerăm că fiecărei faze îi corespunde un set de acțiuni specifice pe baza cărora pot fi delimitate, dar și un set de măsuri adecvate ce pot fi aplicate pentru fiecare fază.

Prevenirea, gestionarea și soluționarea crizelor

Riscurile și amenințările la adresa securității statelor lumii contemporane reprezintă realități ce nu pot fi eludate de către conducătorii politici sau analiștii militari și reprezintă mai degrabă, preocupări constante și efervescente a acestora, pentru a anticipa, evalua, dar mai ales de a preveni declanșarea unor crize.

Aceste eforturi de prevenire sunt susținute și de numeroase organizații internaționale cum ar fi ONU, OSCE, NATO, UE, dar și organizații neguvernamentale (ONG) sau instituții cu profil specializat care analizează și evaluează permanent situațiile ce pot genera conflicte și pun la punct noi proiecte de cercetare în domeniul prevenției și studiului escaladării nedorite a crizelor.

¹⁸⁹Cf. Col. dr. Dănuț Manta, *NATO în operații postconflict de stabilizare și reconstrucție*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007, p.20.

Vom încerca în cele ce urmează să aprofundăm cele mai frecvente și posibile cauze ce pot genera situații tensionate ce pot conduce la declanșarea unei crize.

Cauze generatoare de situații tensionate ce pot provoca criza

În opinia noastră, cauzele generatoare de situații tensionate ce pot provoca o criză, se situează în mod deosebit, pe palierul relațiilor internaționale și anume:

a) *Absența intereselor unilaterale și/sau comune.* Ultimii 30 de ani au fost caracterizați de o liniște aparentă, generată de pivotarea statelor mici în jurul superputerilor și autoinducerea unor poziții iluzorii în politica de dezvoltare a unei culturi strategice solide, fapt ce a determinat apariția sindromului „***fatalismul țărilor mici***”.

b) *Absența capacității de anticipare, evaluare și alertare rapidă.* Anticiparea contextului politic, a modalităților posibile de exprimare și evoluție în acest domeniu este departe de a fi instituționalizată. Un bun exemplu în acest sens îl reprezintă multitudinea de tulburări în domeniul relațiilor internaționale din ultimele două decenii, care au reprezentat adevărate surprize politice.

În opinia noastră, pregătirea constantă a unor specialiști în domeniu, susținuți de platforme informaționale coerente și oportune, pregătiți pentru o mai bună înțelegere a comportamentului uman și a culturilor organizaționale, pot ajuta la pătrunderea mai adâncă în dinamica conflictelor, dar mai ales la anticiparea acestora, urmată de alertarea factorilor de decizie în timpul cel mai scurt.

c) *Inadecvarea diplomației tradiționale.* Analizând modalitățile de exprimare a diplomației tradiționale remarcăm câteva aspecte definitorii ale reacției acesteia în contextul de prevenire eficientă a unei crize politico-militare.

În primul rând, diplomația tradițională separă în mod deliberat războaiele civile, care sunt apreciate ca fiind apanajul fiecărui stat în parte, de conflictele internaționale care vizează interesele unor state sau grupuri de state. Viziunea marilor puteri asupra războaielor civile este aceea că, atâta timp cât acestea nu depășesc granițele, nu reprezintă un pericol demn de luat în seamă, iar abordarea cea mai eficientă în această situație este considerată a fi izolarea, punerea în „***carantină***” a acestuia.

În al doilea rând, diplomația tradițională vede prevenirea conflictelor prin prisma folosirii modalităților curente de implementare a păcii. Diplomația modernă adoptă însă, o altfel de strategie, mai dinamică, proactivă, căutând în permanență soluții eficiente pentru menținerea păcii, realizarea și construirea acesteia.

De asemenea, putem remarca aici și diferențele dictate de faptul că reprezentanții curentului tradiționalist nu sunt familiarizați cu noutățile de tactici, tehnici și proceduri de abordare în gestionarea crizelor.

d) *Lipsa consensului.* De regulă, prevenirea declanșării unei crize este însoțită de o serie de mișcări politico – diplomatice, de avertizări, de consultări și uneori, chiar de negocieri între actorii implicați, fie că vorbim aici de organisme statale sau organizații internaționale.

e) *Sistemul decizional dificil.* Mecanismele de securitate internaționale pot fi uneori depășite de evoluția evenimentelor, în mod deosebit datorită sistemului greoi de decizie adoptat.

f) *Asigurarea infrastructurii*. Prevenirea declanșării unor conflicte este prejudiciată nu numai de sistemul dificil decizional adoptat de organizațiile internaționale, dar și de o lipsă a analizelor probabilistice ale evoluțiilor crizelor. Pentru aceasta, însă, trebuie creată o infrastructură solidă, care să asigure în mod judicios punerea în aplicare a planurilor aprobate și, în egală măsură, adoptarea unor măsuri coerente și dinamice, în scopul prevenirii atât a apariției cât și a extinderii crizelor.

Măsuri de prevenire a crizelor

Fără îndoială, gama măsurilor de prevenire a crizelor cuprinde și soluții ce direcționează factorii de decizie să abordeze crizele politico-militare într-o manieră constructivă, prin care se urmărește reducerea percepțiilor greșite, adoptarea unui sistem mai flexibil de luare a deciziilor, reacții eficiente, determinarea unor strategii îmbunătățite de prevenire a comportamentului conflictual nedorit.

Studiind literatura de specialitate remarcăm o multitudine de sugestii în ceea ce privește adoptarea măsurilor de prevenire a crizelor, din care putem aminti: securitatea comună; alertarea rapidă; decizii pro – active; diplomația modernă; atingerea consensului și eficiența procesului decizional; infrastructură adecvată. Toate aceste măsuri enunțate mai sus, pot fi aplicate atât cumulativ cât și de sine stătătoare, în funcție de momentul și locul posibil de apariție a crizelor, precum și de evoluția acesteia. În opinia noastră, eficiența acestor măsuri este dată de rapiditatea adoptării acestora la nivel decizional, de promptitudinea trecerii la punerea în aplicare a acestora, dar și de experiența celor care gestionează acest fenomen.

Soluții eficiente de gestionare a crizelor

Conceptul de management al crizelor are semnificații multiple, fiind folosit destul de des, atât în teorie, cât și în practică. Apariția unei crize implică „*sine die*”, ținând cont de complexitatea proceselor, a fazelor parcurse și acțiunilor de amploare derulate, o gestionare continuă a fenomenelor procesuale, adică un management performant, proactiv și dinamic.

Managementul crizelor este apreciat ca fiind un set de măsuri și acțiuni destinate a stopa în ultimul moment evoluția conflictului către un curs violent sau a stopa extinderea violențelor către război.¹⁹⁰ Într-o altă abordare, managementul crizelor cuprinde ansamblul mecanismelor, procedurilor și activităților prin care factorii de decizie stabilesc și pun în aplicare în mod unitar măsurile necesare pentru prevenirea și controlul crizelor, precum și pentru înlăturarea efectelor acestora, în scopul revenirii la normalitate.¹⁹¹

Analizând spectrul desfășurării unei crize, putem aprecia că un element-cheie al sistemului de gestionare a crizelor constă în capacitatea de a răspunde tuturor acestor etape, de la perioada de stabilitate și precriză, până la atingerea fazelor finale, de detensionare și reconstrucția păcii.

¹⁹⁰Cf. Dicționarul Enciclopedic al Limbii Române, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978, p.98

¹⁹¹ Dictionary of Military and Associated Terms, Department of Defense, Washington, 1999

Cerințele managementului crizei sunt deziderate generale, ce pot suferi modificări sau adaptări, în funcție de felul crizei și de organizația implicată și care fac referire în principiu la: cerințe de informații din toate mediile de desfășurare; cerințe de comunicații (interne, externe etc.); cerințe de planificare; cerințe de securitate; cerințe de informare publică.

Din punct de vedere al procedurilor și metodelor de aplicare adoptate, procesul de management al crizelor presupune:

- *monitorizarea permanentă a situației* care implică culegerea, procesarea și analiza de date și informații pentru stabilirea unui tablou cât mai complet al crizei, precum și evaluarea continuă a dinamicii acesteia în scopul identificării problemelor noi sau nefavorabile;

- *acțiuni în sprijinul identificării crizei* care presupun utilizarea metodologiilor uzuale de supraveghere a situației, pentru a stabili evenimentele și tendințele cu impact negativ asupra evoluției crizei, acțiunile de identificare a crizei se pot desfășura în cursul stărilor de „*pace*” și „*diferen*”;

- *dezamorsarea situației* care implică stabilirea concretă a obiectivelor naționale/instituționale, urmate de elaborarea și adoptarea strategiilor/opțiunilor alternative de acțiune și stabilirea criteriilor de alegere a acestora, activitatea specifică dezamorsării trebuie angajată pe tot parcursul stărilor „*diferend*”, „*confruntare*”, „*conflict armat*”;

- *dezangajarea* care presupune stabilirea în termeni generali a situației stabile post-criză dorite a se crea, unde vom regăsi planurile pentru schimbarea completă (*inversiunea detensionării*), în situația în care lucrurile nu evoluează în direcția dorită;

- *restabilirea păcii* care implică tratative între părțile implicate pentru planificarea și derularea unor acțiuni reciproc acceptabile și programe de sprijinire a situației post criză care se dorește a se crea.

După cum observăm, procesul de gestionare a unei crize este unul deosebit de complex și implică tratarea cu maximă atenție a tuturor cerințelor, proceselor și acțiunilor ce guvernează întreg spectrul de concepte, principii, funcții, reguli, norme, structuri, metode, instrumente și tehnici specifice sau implicate în derularea acestui fenomen. Riscurile și amenințările la adresa securității statelor lumii contemporane reprezintă realități ce nu pot fi eludate de către conducătorii politici sau analiștii militari și reprezintă mai degrabă, preocupări constante și efervescente a acestora, pentru a anticipa, evalua, dar mai ales de a preveni declanșarea unor crize.

Aceste eforturi de prevenire sunt susținute și de numeroase organizații internaționale cum ar fi ONU, OSCE, NATO, UE, dar și organizații neguvernamentale (ONG) sau instituții cu profil specializat care analizează și evaluează permanent situațiile ce pot genera conflicte și pun la punct noi proiecte de cercetare în domeniul prevenției și studiului escaladării nedorite a crizelor.

Esența managementului în situațiile de criză o constituie reacția promptă și adecvată a Guvernului României la evenimentele care amenință sau afectează direct securitatea națională ori, în cazul dezastrelor, starea de normalitate. Pornind de a aceasta, se poate spune că managementul situațiilor de criză cuprinde

ansamblul de măsuri și acțiuni stabilite de Guvern, ministere, prefecturi și primării, în vederea garantării securității naționale și a ordinii publice.

În acest context, pentru a acționa eficient pe întreg spectrul de crize, de la măsurile de prevenire a crizelor până la apărarea colectivă, România are în vedere implementarea sistemului național integrat de gestionare a crizelor.¹⁹² Prin implementarea acestui sistem, capacitatea de apărare va fi influențată în mod pozitiv, în sensul asigurării unui nivel optim de pregătire și planificare operațională. De asemenea, eficiența funcționalității structurilor de decizie și execuție cu responsabilități în domeniu, pentru gestionarea întregului spectru al crizelor interne sau externe va beneficia de un plus de valoare dat de integrarea sistemului de management al crizelor.

Considerăm că, prin asigurarea autonomiei subsistemelor componente, sistemul în ansamblul său va avea capacitatea de a răspunde adecvat diferitelor situații de criză, în funcție de natura și amploarea crizei, în mod coerent și cu viteză de reacție sporită. Angajarea populației în susținerea efortului de reconstrucție și managementul consecințelor în urma unor situații de criză sau urgențe civile, reprezintă un deziderat important al funcționării eficiente a sistemului național de management al crizelor. De aceea, întocmirea unor planuri de pregătire și desfășurarea de exerciții în comun de către elemente ale sistemului integrat cu populația civilă sunt necesare și benefice, în scopul de a permite autorităților să evalueze nivelul de pregătire a populației pentru situații de criză și în gestionarea intervențiilor, prin asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare.

Prevenirea conflictelor și angajamentul activ în managementul crizelor, reprezintă pentru România, ca membru al NATO și Uniunii Europene, elaborarea și parcurgerea unor procese prin care au fost adoptate o serie de proceduri dinamice de consultare, aranjamente pentru managementul crizelor, capabilități militare și pregătirea planificării urgențelor civile. Consultările dintre țările membre NATO, joacă un rol determinant în cadrul abordării prevenirii crizelor, managementul și/sau rezolvarea crizelor, iar ca urmare a acestora, Alianța și-a oferit suportul pentru a pune la dispoziție mijloacele și capabilitățile sale sub responsabilitatea Consiliului de Securitate al ONU, UE sau OSCE pentru desfășurarea unor acțiuni specifice crizelor.

¹⁹²Cf. *Strategia națională de apărare a țării*, Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 799 din 28.11.2008

BIBLIOGRAFIE

- *** Strategia națională de apărare a țării, Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 799 din 28.11.2008
- *** Doctrina Armatei României, București, 2007
- *** Dicționar de sociologie, Editura Babel, București, 1993
- *** Dicționarul Enciclopedic al Limbii Române, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978
- *** Dictionary of Military and Associated Terms, Department of Defense, Washington, 1999
- *** Generic crisis management handbook, NACC/PfP (COEC) D (97)2

*

* *

- Conf. Univ. Dr. Ion Chiciudean, Valeriu Țoneș - Gestionarea crizelor de imagine, SNSPA, Editura Comunicare.ro, 2002
- Col. dr. Dănuț Manta - NATO în operații postconflict de stabilizare și reconstrucție, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007
- Teodor Repciuc - Situațiile de criză și gestionarea lor în noul context politic și strategic european. Orientări teoretice și operaționale în doctrina militară de apărare a României, Revista Română de Studii Internaționale, vol. XXVII nr. 1-2 (123-134), 1993
- Mc Longlin Barry - Risk and Crisis Communication, McLonglin Multimedia Publishing Ltd., Ottawa, Canada, 1996